

Egészségügyi rendszerek jellemzői és a magyar egészségügyi rendszer

Hankó Balázs

2019. november 30.

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Az egészségügyi ellátórendszer feladatai

Prevenció

Terápia

Rehabilitáció

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Mi kell ehhez?

- Rendszer

- Történelmi perspektíva

- Régen 1-1 orvos
    - Megnövekedett igény, kereslet
    - Szélesebb körű szolgáltatások

- Meg kell szervezni

- Működtetni kell

- Forrás

- Drága a szolgáltatás és a szervezés

- Közvetlen befizetéssel nem tartható fenn

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Mi kell ehhez?

- Drága
  - Az egyénre háruló kockázatot valahogyan el kell osztani
    - Térben és időben
- Biztosító, mint 3. fél megjelenik
  - Többféle megoldás létezik

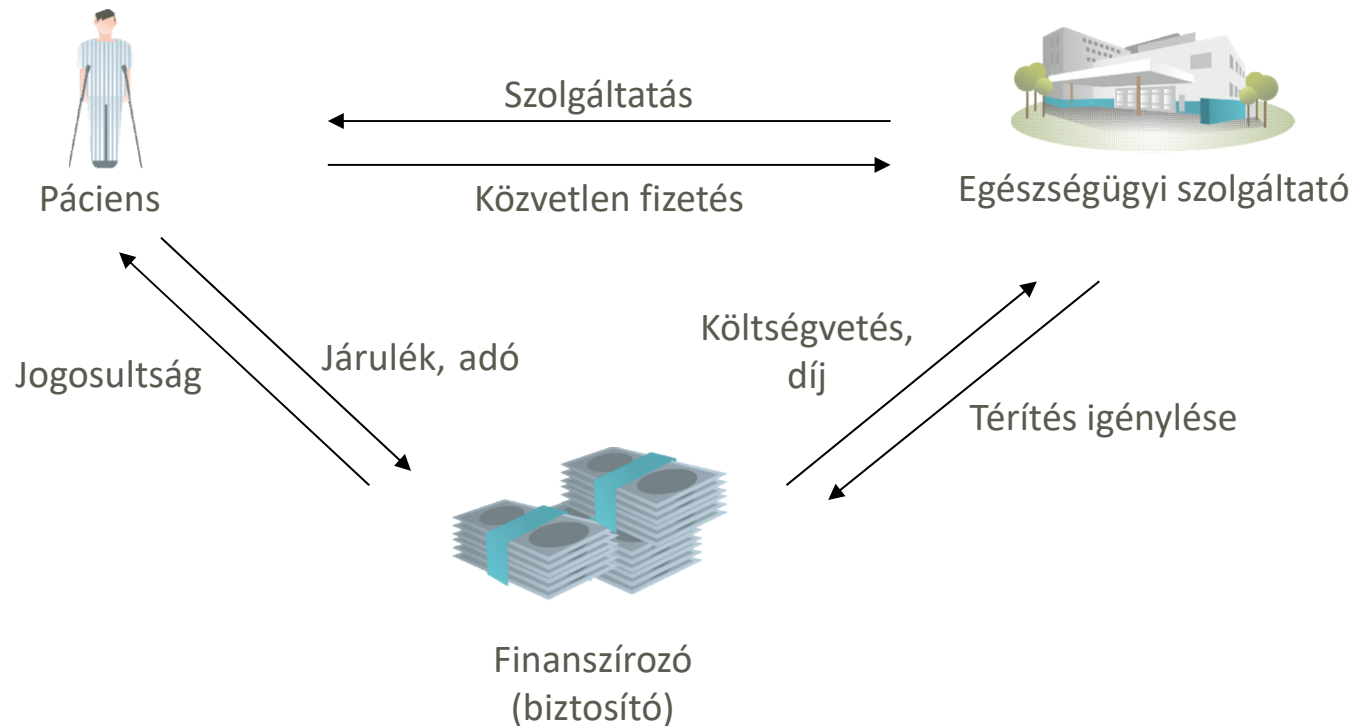
SEMMEIWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Az egészségügyi rendszerek szereplői közötti kapcsolatok

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Mi kell ehhez? – Forrásteremtés

- Forrásteremtés lehetőségei
  - Magántőke
    - Közvetlen befizetések (Pl. gyógyszervásárlás)
    - Biztosítási díjak (munkáltató, munkavállaló)
  - Közpénz
    - Adó, járulék
- Forrásteremtés elvei
  - Kockázatmegosztás térben és időben (egyéni és egyének között)
  - Értékválasztás
    - Szolidaritás: az fizet, aki tud
    - Egyenlőség: mindenki ugyanannyit fizet
    - Kockázati elv: aki többre fog kerülni, többet fizet

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Kockázatmegosztás

- Miért fontos?
  - Eü. ellátás drága
  - Beteg → fizetéképtelen
- Megoldások
  - Csak egyéni, időben elosztva: magánbiztosítás
  - Társadalmi szintű kockázatmegosztás
    - Társadalombiztosítási rendszerek
    - Adóalapú rendszerek

SEMMEIWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI MODELLEK, RENDSZEREK

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Bismarck-i modell

- Otto von Bismarck-Schönhausen német kancellár, 1883
- **Társadalombiztosítási** modell
  - Cél: A megbetegedés kockázata miatt sérülékeny társadalmi rétegek, foglalkozási csoportok ellátási helyzetének biztosítása
  - **Járulékfizetés**
    - Munkáltatói és munkavállalói
  - Jövedelemarányos befizetés, felső határral
- **Ellátás**
  - **A biztosítottaknak**
    - A lakosság döntő hányada
  - Szükséglet szerint
  - Orvosi, gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás
  - Táppénz (13 hétig)
- Szolidaritásra épül

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Szemaskó modell

- Nyikolaj Szemaskó, a Szovjetúnió első egészségügyi minisztere, 1918
- **Állampolgári jogon** nyújtott egészségügyi szolgáltatás
  - Cél: Magas szintű, mindenki számára hozzáférhető ellátás
- Tervgazdálkodás → erősen centralizált rendszer
  - Állami keretből, önkormányzatokon keresztül finanszírozott
  - Szigorú beutalási rend
    - Területi és ágazati ellátás: munkaegészségügy, kiemelt ellátás bizonyos csoportoknak
  - Költségkontroll: az állam által meghatározott szolgáltatások vásárlása
  - Kapacitás ↔ Szükségletek
    - Állandó átszervezés, folyamatos hiánygazdálkodás
- Megvalósíthatatlan

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Beveridge-i modell

- William H. Beveridge angol egészségügyi miniszter, 1948
- **Állampolgári** jogon, adókból finanszírozva
  - Cél: mindenki számára azonos hozzáférést biztosítani az egészségügyi ellátáshoz
- Működtetés:
  - Szakellátást túlnyomó részt állami tulajdonú intézmények nyújtják
  - Térítési díj szűk körben (fogászat, szemészet, gyógyszer) létezik
- Állami szervezés
  - Centralizált, az önkormányzatok szerepe általában kicsi
- Állami szabályozás
  - Költségek, szolgáltatásvásárlás
    - Néhány esetben létezik térítési díj, kiegészítő biztosítás
  - Olcsó, de az eltérő igények kielégítésére korlátozottan alkalmas, nem túl jó minőségű ellátás

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

... és ma, a valóságban?

- A rendszerek keverték
- Választ kell adni az egészségügyi rendszerek előtt álló, mindenütt megjelenő kihívásokra
  - Nyugati társadalmak: öregedő népesség, növekvő költségterhek
  - Túl centralizált rendszer: nem jelenik meg a verseny, a szükségleteket nem jól elégíti ki
  - Biztosítotti jogviszony: szegényebb rétegek kiesnek
  - Közpénz: nem elég → magántőke bevonása

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A rendszerek közeledése

- Bismarck-i → Beveridge-i
  - A bismarck-i rendszereknél hagyományosan nehéz a kiadások korlátozása, az egyenlőség megvalósítása
  - Viszont több, az igényeknek jobban megfelelő szolgáltatást nyújtanak
  - A reformok iránya:
    - Pénztárak közötti kockázatközösség
    - A nem biztosítottakról való gondoskodás
    - Finanszírozási korlátozások, ésszerűsítések

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A rendszerek közeledése

- Beveridge-i → Bismarck-i
  - A beveridge-i típusú rendszerek jobban uralják a kiadásokat
  - Viszont a választási lehetőségek korlátozottak, és várakozásra kényszerítettek
  - A reformok iránya:
    - A merevség enyhül
    - Piaci eljárásokat vezetnek be
  - A reformok állandósultak, 3-4 évenként követik egymást

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Egyéb megoldások – Francia kétszintű modell

- Biztosítási modell:
  - Állami szervezés
  - Forrásteremtés: jövedelemalapú hozzájárulás (járulék) ÉS közvetlen hozzájárulás (vizitdíj)
- Biztosítási szintek
  - 1. szint: kötelező biztosítás: nagy ágazati biztosítók (lakosság 84%-a egynél)
    - csak a költségek 70%-át téríti
  - 2. szint: kiegészítő egészségpénztárak (mutuelle)
    - Tagok által tulajdonolt, nonprofit szervezetek, kiegészítő biztosítás, extra szolgáltatások
    - 30%-os térítés + további szolgáltatások
  - 3. szint (2000-től): szegények kiegészítő biztosítása (költségvetésből)
- Biztosító utólag finanszíroz, nincs progresszív ellátás, szabad orvosválasztás
- Drága, de kitűnő ellátás

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Egyéb megoldások – Egyesült Államok, magánbiztosítás

- Magánbiztosítási modell
  - Állami és szövetségi kormányzati szervezés
  - Munkáltatók által fizetett egészségbiztosítási díj
  - Sok biztosító (1000+) – biztosítottak kb.70%a náluk, piaci verseny
  - 30% közpénzből: Medicare (idősek), Medicaid (szegények), Állami: veteránoknak
  - Állami hozzájárulás: 48%, magán: 40%, közvetlen: 12%
  - A legdrágább rendszer, GDP 19%
- Betegút-szervezés: Managed care model
  - HMO (Health Maintenance Organization) szakmai alapú betegút-szervezés, költségracionalizálás
  - 1970-es évektől
- 40 millió embernek nem volt biztosítása → Obamacare: kötelező biztosítás, Medicare és Medicaid kiterjesztése (2010) → Trumpcare

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Milyen modell lehet ideális?

Gazdaságilag erős ország, jól szituált állampolgárok

- A társadalom nagy része munkaképes korú, egészséges, egészségtudatos
- Magas fizetések

Gazdaságilag gyenge, szegény ország

- Sok idős, beteg ember
- Alacsony fizetések

SEMMEIWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Egészségbiztosítási rendszerek dilemmái

- Egy vs. több biztosító
  - Egy biztosító: hatékonyabb gazdálkodás, fajlagosan alacsonyabb működési költség?
  - Több biztosító: verseny miatt hatékonyabb működés és nagyobb elégedettség, vagy „cherry picking”?
- Magánbiztosítás vs. Társadalombiztosítás
  - Alap, kiegészítő, vagy teljes körű a biztosítás?
  - Magánbiztosítás = egészség tudatosabb biztosítás, alacsonyabb „moral hazard”?
  - Társadalombiztosítás = nagyobb fokú szolidaritás?
- Önkéntes vs kötelező biztosítás
- A fentiek szerepe az alap, illetve a kiegészítő biztosításban

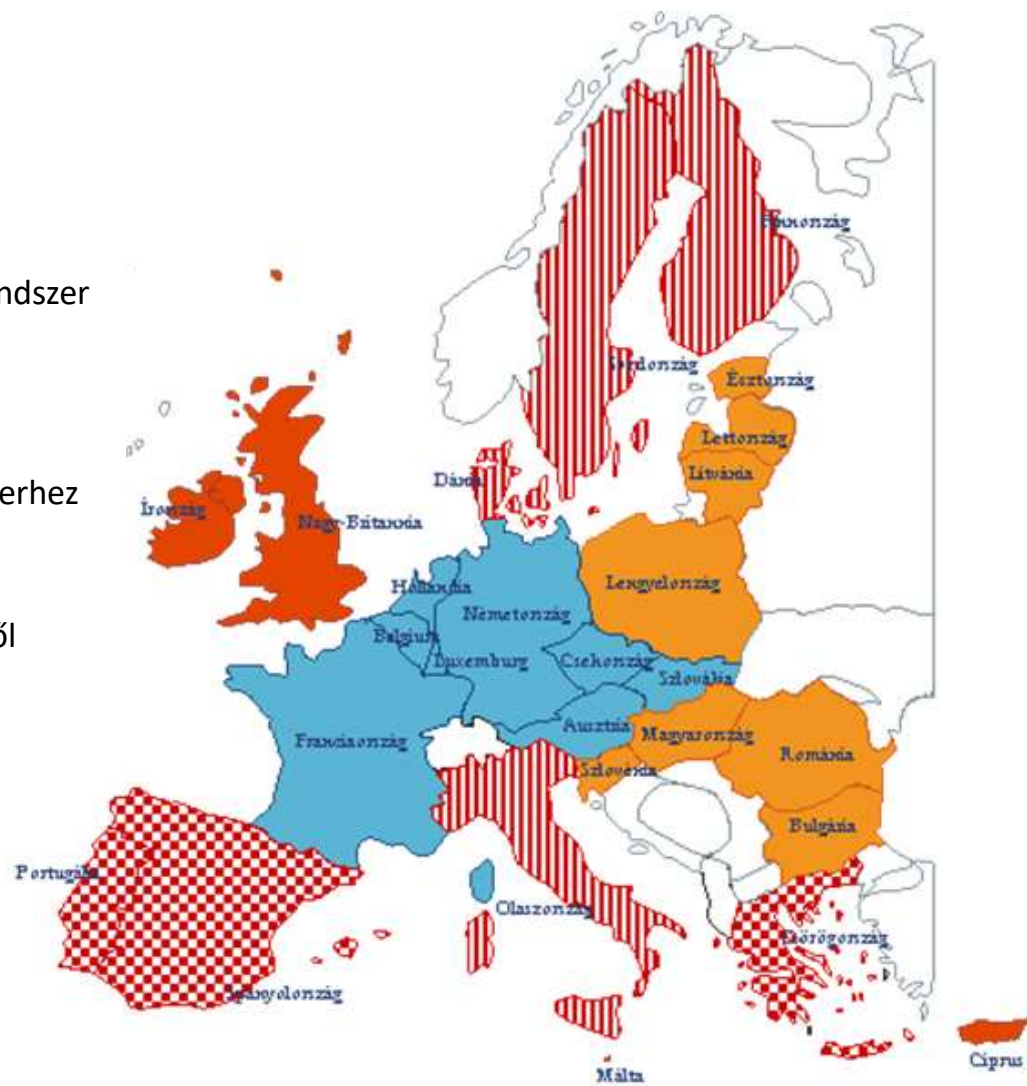
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

- Több biztosítós egészségügyi rendszer
- Egy biztosítós egészségügyi rendszer
- Állami egészségügyi rendszer
- Területi önkormányzati rendszerhez kötött adóalapú rendszer
- Vegyes egészségügyi rendszer, döntően állami költségvetésből finanszírozott, kisebb részben társadalombiztosítás

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar
 Egyetemi Gyógyszertár
 Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Finanszírozás

- Céljai
  - Egészségügyi ellátás biztosítása
  - Egészségpolitikai célok megvalósítása
    - Minőség, hatékonyság
    - Különböző technikák
  - Költségkontroll
- Lehetőségei
  - Egycsatornás
  - Többcsatornás
    - Központi költségvetés
    - Önkormányzati költségvetés
    - Társadalombiztosítás, magánbiztosítás

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

MAGYARORSZÁG

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A magyar egészségbiztosítás jellemzői

- Egy biztosító, ellátás jogviszony alapján
  - Minden aktív keresőre kiterjedő járulékfizetési kötelezettség
  - Munkáltató és munkavállaló is fizet járulékot
    - DE: 2012-től a munkáltató adót fizet!
  - A nyugdíjasok, munkanélküliek, szociális ellátásban és családi pótlékban részesülők, szociálisan rászoruló stb. után központilag történik a járulékfizetés
  - A nem rászoruló eltartottak után a családnak kell járulékot fizetni
- A szolidaritás és a méltányosság széles körben érvényesül

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A magyar egészségbiztosítás jellemzői

- Szolgáltatások:
  - Gyógyító-megelőző ellátás
    - Alapellátás
    - Szakellátás (járóbeteg, fekvőbeteg)
    - Mentés, gondozás, stb.
  - Gyógyszer, gyógyászati segédeszköz
  - Táppénz, GYES
- Szektorsemleges finanszírozás
  - Ellátásokra vonatkozik, pl. béremelésre nem

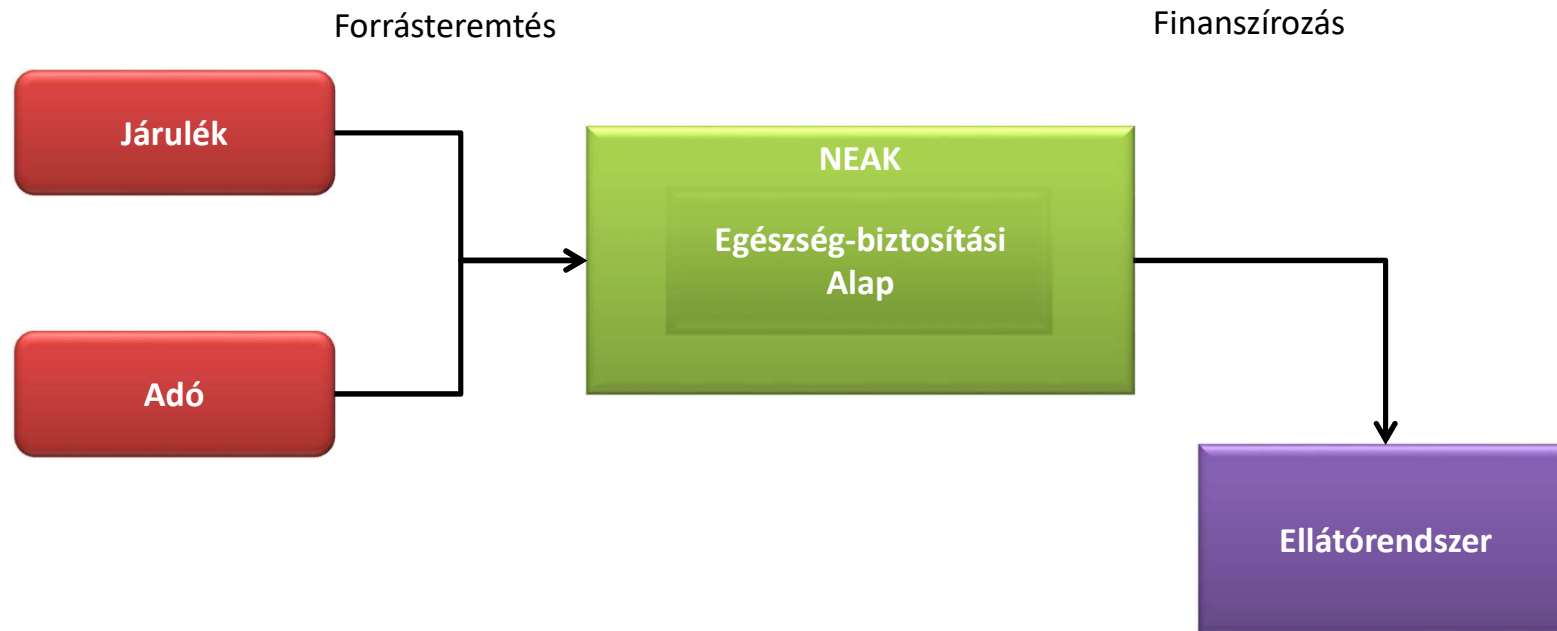
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A magyar forrásteremtés és finanszírozás modellje

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓRENDSZER

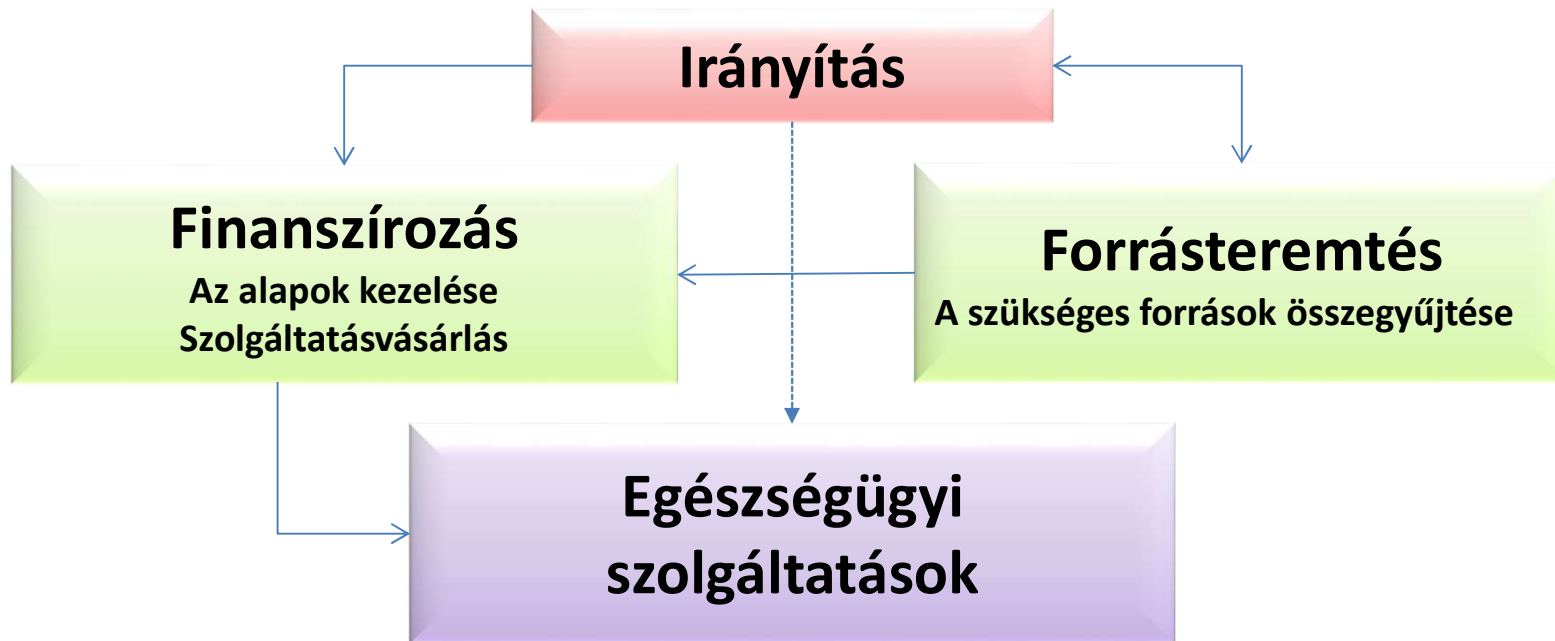
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Az egészségügyi ellátórendszerek felépítése

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A MAGYAR EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZER FELÉPÍTÉSE ÉS SZEREPLŐI

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Milyen feladatok ellátására van szükség?

- Irányítás
  - Jogi, szakmai
- Tulajdonos, fenntartó
- Finanszírozó
- Szakmai felügyelet, érdekvédelem
- Szakmai szervezetek
- Munkavállalói érdekképviselések
- Ellátottak érdekképviselése

SEMMEIWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

A funkciókat ellátó szervezetek

Funkció	Szervezetek
Szakmai és jogi irányítás	<p>Ezek közül melyik erősebb, melyik gyengébb láncszem?</p>
Tulajdonos	
Finanszírozó	
Szakmai felügyelet	
Szakmai érdekvédelem	
Szakmai szervezetek	
Munkavállalói érdekképviselők	
Ellátottak	

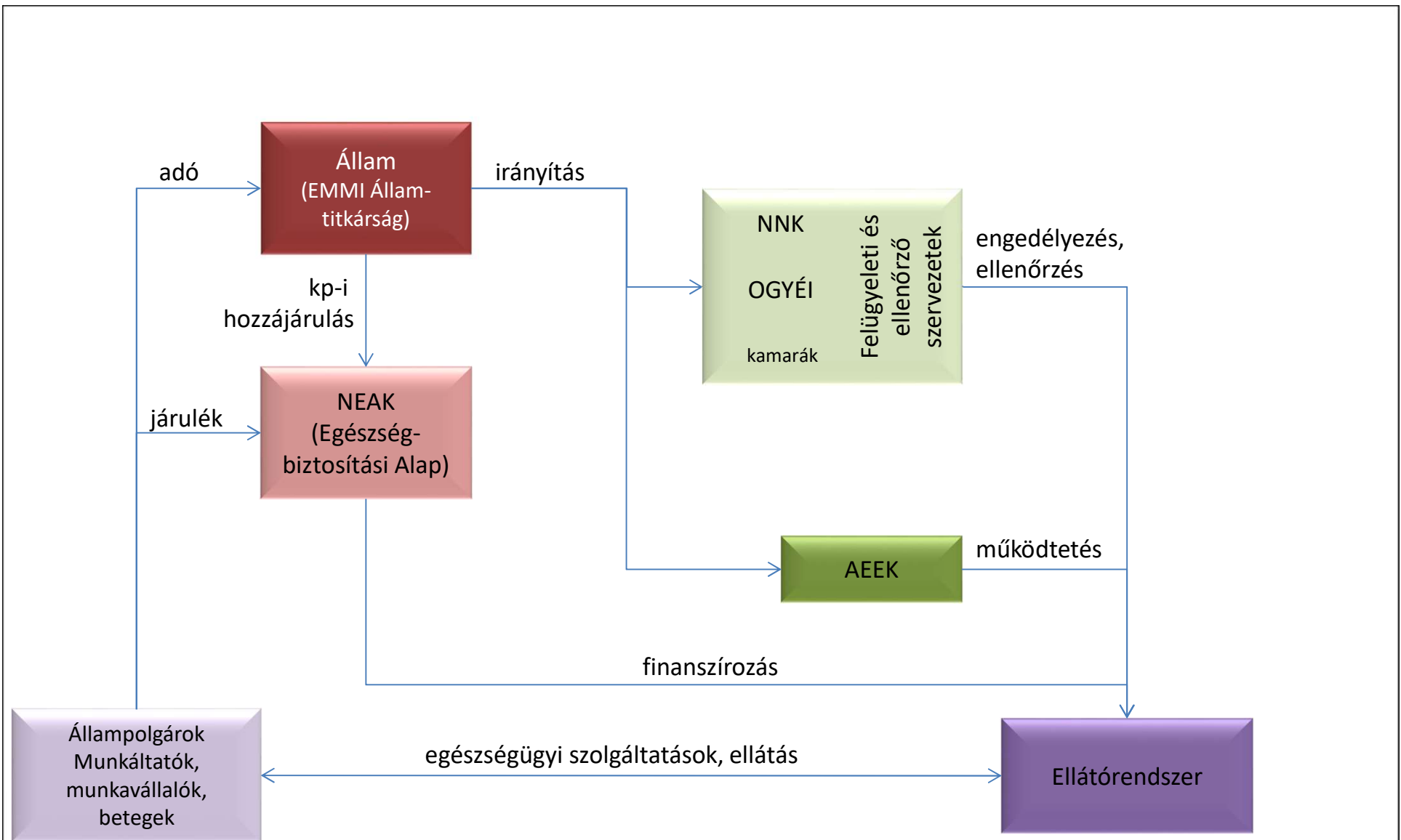

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Az ellátórendszer felépítése

- Több szintű **progresszív** ellátás
  - Egymásra épülő szintek
  - Feladatmegosztás
  - Szerepe
    - Lehetőség szerint alacsonyabb szinten (olcsóbban) látni el az egyszerűbb/ gyakoribb betegségeket

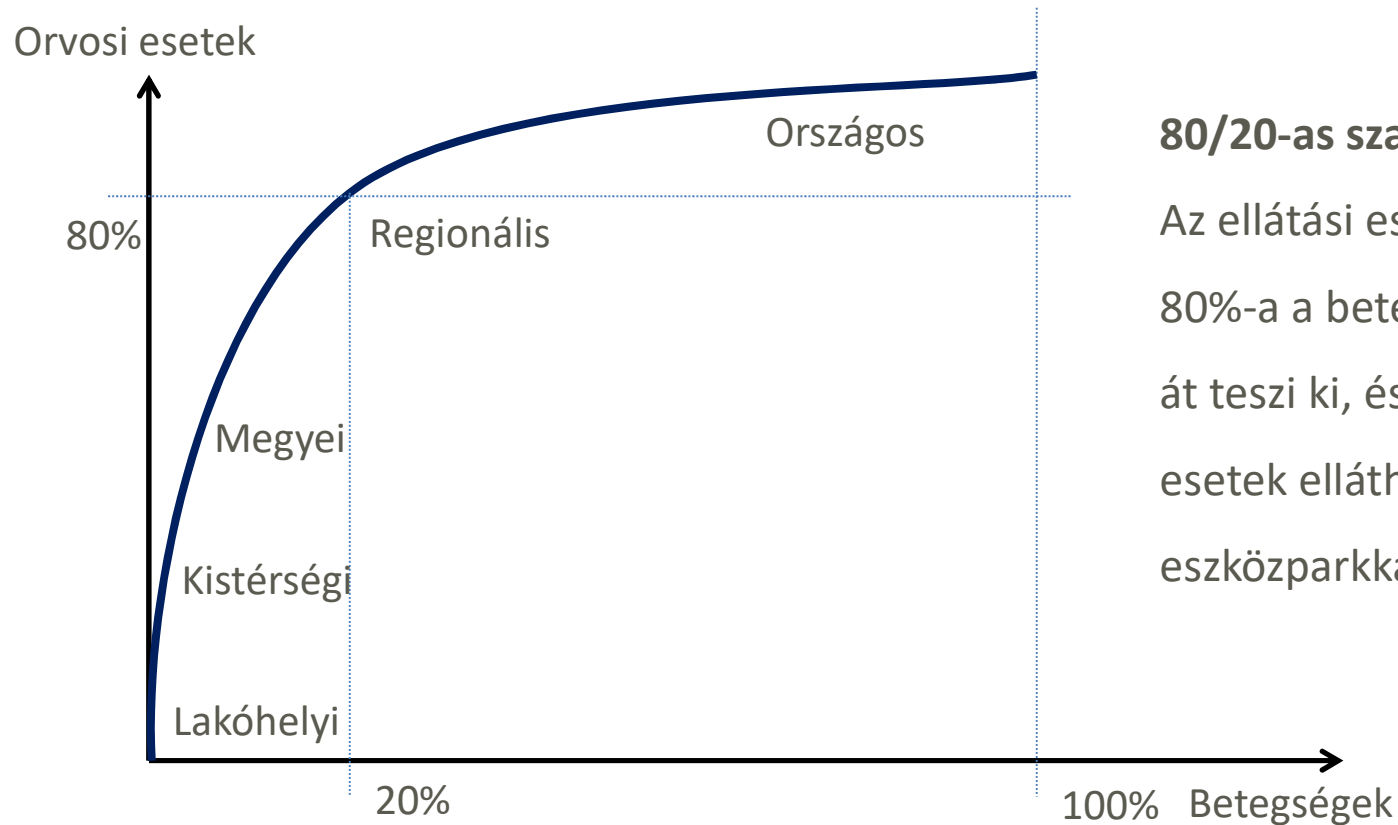
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Progresszív ellátási modell elmélete

80/20-as szabály:

Az ellátási események 80%-a a betegségek 20%-át teszi ki, és ezek az esetek elláthatók kisebb eszközparkkal is.

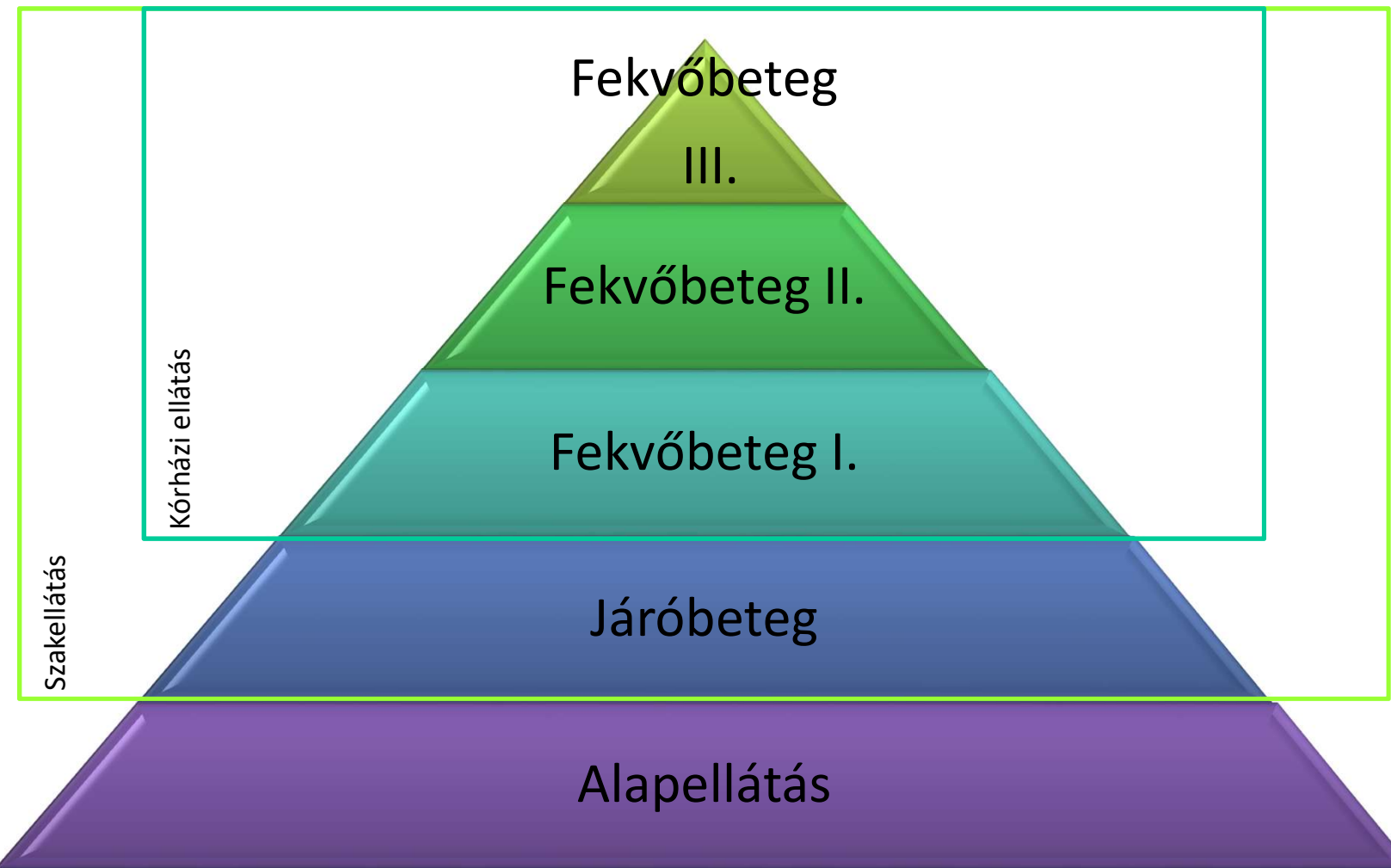
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Alapellátás

Szerepe

- Alapszintű ellátás a lakóhely közelében
- Betegirányítási funkció
  - Ellátni vagy továbbutalni?
  - „Kapuőri funkció”
- Prevenció
- Krónikus betegek gondozása

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Alapellátás

Elemei

- Háziiorvosi rendszer
  - Felnőtt-, gyermek-, vegyes praxisok
- Védőnői szolgálat
  - Tanácsadás, szűrés
  - Hungarikum
- Iskolaegészségügy
- Fogászati alapellátás

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Alapellátás

- **Finanszírozása**
  - Fejkvóta alapon
    - „Egy fő= egy pont”
  - Területi ellátási kötelezettség van
    - Aki oda tartozik, azt nem lehet elküldeni
  - Korrekciók
    - Korosztályos szorzók
      - Idősek, gyermekek
    - Területi kiegészítések
    - Degresszió
      - Ha túl sok a beteg, a pontérték csökken

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Szakellátás

Járóbeteg
szakellátás

Fekvőbeteg
szakellátás

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Járóbeteg szakellátás

- Orvosi szakterületek szerinti ellátás
- Városi szint, könnyen elérhető
- Önálló szakrendelők vagy kórházak részlegeiként működő egységek
  - A kórháztól függetlenül működő járóbeteg szakrendelő intézetek kevés más országban fordulnak elő

Tevékenység

- Diagnosztika
  - Házi orvos kérésére vagy prehospitalizációs
- Ellátás
  - Kórházi ellátást nem igénylő állapotok
- Gondozás
  - Krónikus betegek gondozása a házi orvossal együttműködve

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Járóbeteg szakellátás

- Finanszírozása
  - Fee for service, pontrendszer alapján
    - Minden beavatkozáshoz pontérték van rendelve
    - Pont-forint megfeleltetés (aug. 1.: emelés)
  - Teljesítményvolumen-korlátozás (TVK)
    - Túl nagy teljesítmény → finanszírozás csökkentése
      - Degresszió: csökkenő pont-forint érték
      - Teljes korlát: bizonyos teljesítményérték fölött nincs térítés
      - Pont-forint érték összességében is csökkenhet
  - Területi ellátási kötelezettség itt is van

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Fekvőbeteg ellátás

- Hosszabb ápolást, komolyabb eszközöket, folyamatos figyelmet igénylő betegek ellátása
- Átmeneti formák
  - Egynapos sebészet (1 nap)
  - Nappali kórház (éjszakára hazamegy, több nap, krónikus) és kúraszerű ellátás (infúziós kúrák, kemoterápia, aktív)
- Progresszív ellátás felső szintjei
  - Súlyosabb betegségek, nagyobb intenzitású kezelések

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Fekvőbeteg ellátás

- Rehabilitáció
- Krónikus ellátás
  - Ágyhoz kötött beteg
  - Nem terápiás eredmény, hanem az állapot megőrzése, romlás megakadályozása, gondoskodás

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Magyar kórházak finanszírozása

- „hábécsé”
    - Homogén Betegségcsoportok rendszere
    - A finanszírozást a kórház 1 ellátási eseményre vonatkozóan kapja
      - Benne: az ellátás várható működési költségei
        - Személyzet, műtét, rezi
        - Gyógyszer, fogyó eszköz, stb.
      - Nincs benne: amortizáció, beruházás
      - Függ: társbetegségektől, súlyosságtól, stb.
  - Mire motivál ez?
    - Mi lenne, ha minden beavatkozásért/diagnosztikai ellátásért külön kapna a kórház pénzt?
    - Mi lenne, ha 1 évre előre megkapná a kórház a keretet?
- Különbéféle technikáknak különféle hatása van.
- Az aktuális technika hatása látszik a kórházi rendszer működésén

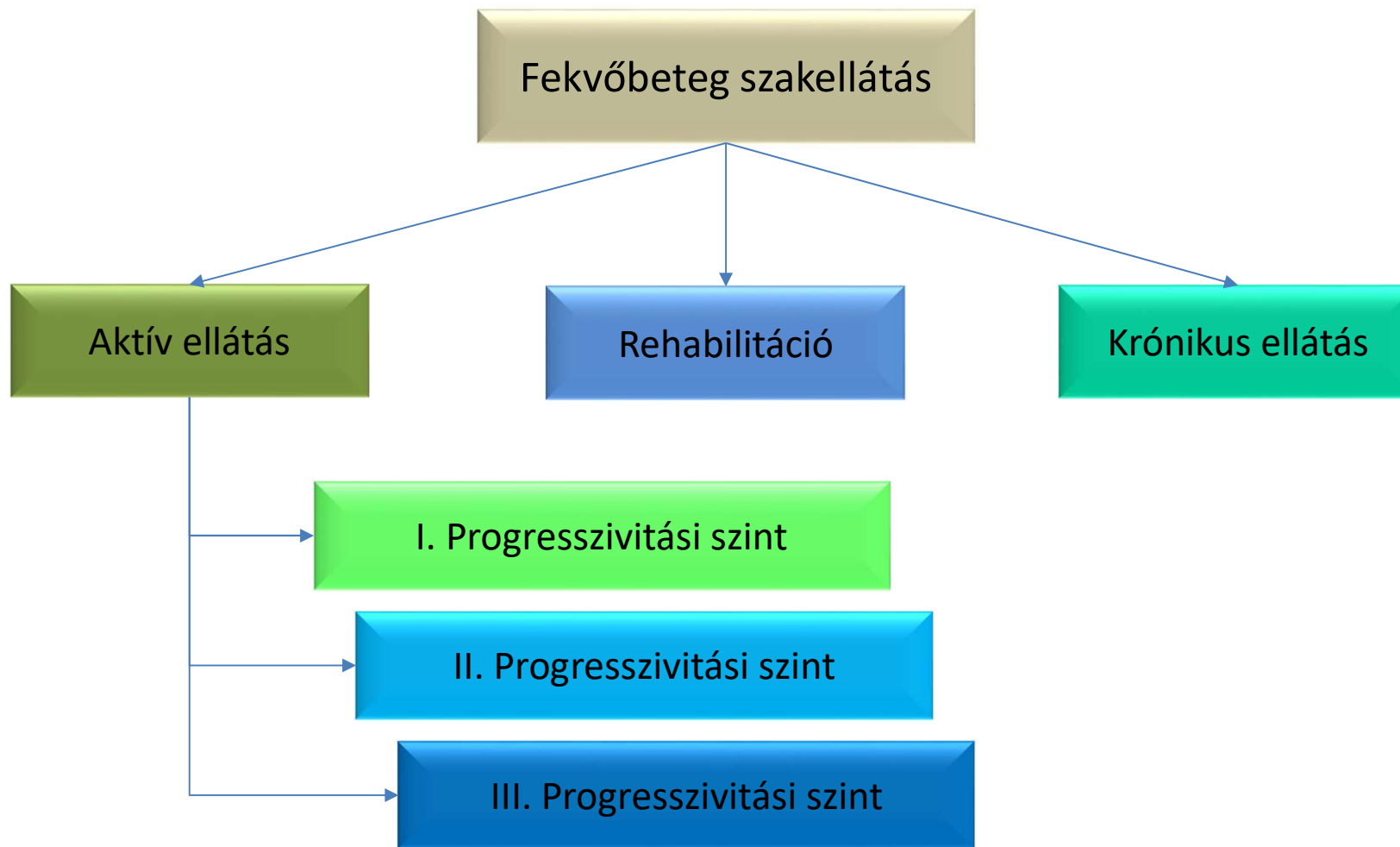

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Ellátásszervezés

- Progresszív ellátási modell alapján
- 2012-től térségi alapon
  - Minőségi és méretgazdasági szempontok
  - 1-1,5 M lakos/ térség
  - 8 térség
  - Centralizáció és decentralizáció
    - Szubszidiaritás elve mentén

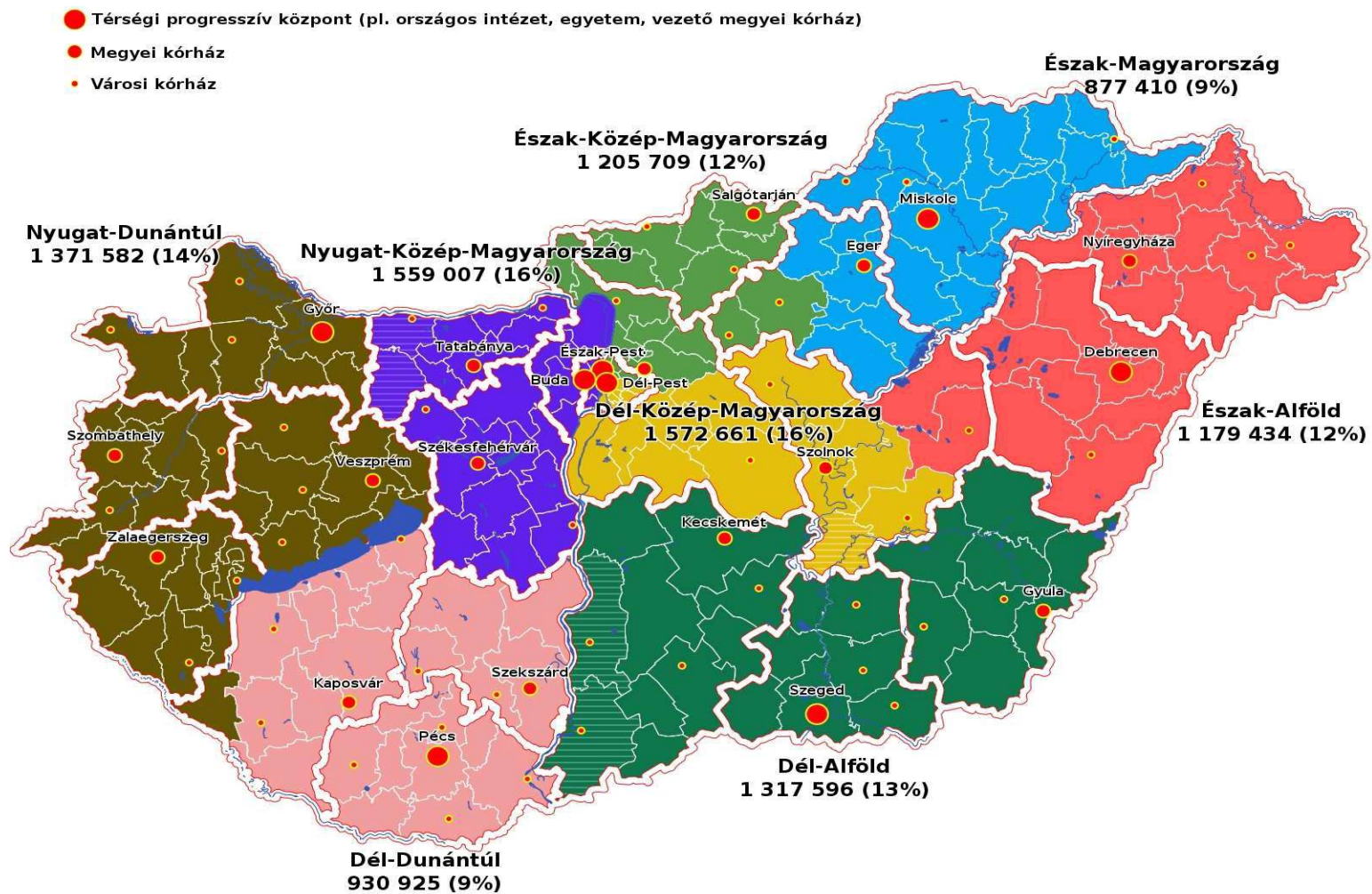

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

És akkor legyen játék

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Történeti összefoglaló

Tulajdonviszonyok	1990-2011 önkormányzati tulajdon dominanciája, 2011-2012 állami kézbe visszavétel (Kórház, járóbeteg szakellátás egy része)
Irányítási rendszer	1990-2010 között döntően kettős irányítás: PM és EüM (Népjóléti, stb.) minisztériumok, ÁNTSZ; 2010 után: EMMI Államtitkárság, alatta GYEMSZI; most ÁEEK
Forrásteremtés	1989 óta járulékalapú, 1 Egbizt. Alap, 2012: adótartalmú elemek megnövekedése, megjelölt adók
Finanszírozási technika	1992-1993 óta fejkvóta; német pont; HBCS; 2004: TVK, 2011: minőségi mutatók az alapellátásban
Betegek helyzete; eg. állapotra ható tényezők	1997: Egészségügyi törvény, 2007: EBF, 2012: OBDK hatósági láb nélkül; 2012: Nemdohányzók védelméről szóló tv (1999-es módosítása);
Szolgáltatók: Házi orvosok helyzete; kórházak helyzete	HO: 1992 óta vállalkozó orvosok, szóló praxisok, törvényi megerősítés: praxisközösség Kórházak: kezdetben bővülő hatáskör, autonómia, 2011 után erősen beszűkült hatáskör
Társadalmi kontroll	1993-1998: TB. önkormányzatok (finan. oldal); 2011 után a tulajdonosi szerep (szolg. oldal) elvételével lényegében minden társadalmi kontroll megszűnik

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Milyen tendenciákat, trendeket láttok a gyógyszerészet területén?

SEMMEIWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Gyógyszerészet kihívásai

- kicsit másképp -

- Előregedő társadalom mellett...
- Üzemgazdaságtan vs. közgazdaságtan és gyógyszerellátási modellek
- Szakmai önállóság vs. befektetői modellek (TTIP)
- Átalakuló ellátórendszer – kompetencia alapú ellátás
- Fenntarthatóság finanszírozási, kockázat-megosztási technikák
- Fogyasztói társadalom, egészségtudatosság, IT
- ....

WEIS EGYETEM

/gyogyszertar

gyosztár

i Szervezési Intézet

Átalakuló ellátórendszer kompetencia alapú ellátás

Közösségi egészségszervezés innovációs folyamata

Termékértékesítés vagy egészségszervezés, egészségterv?

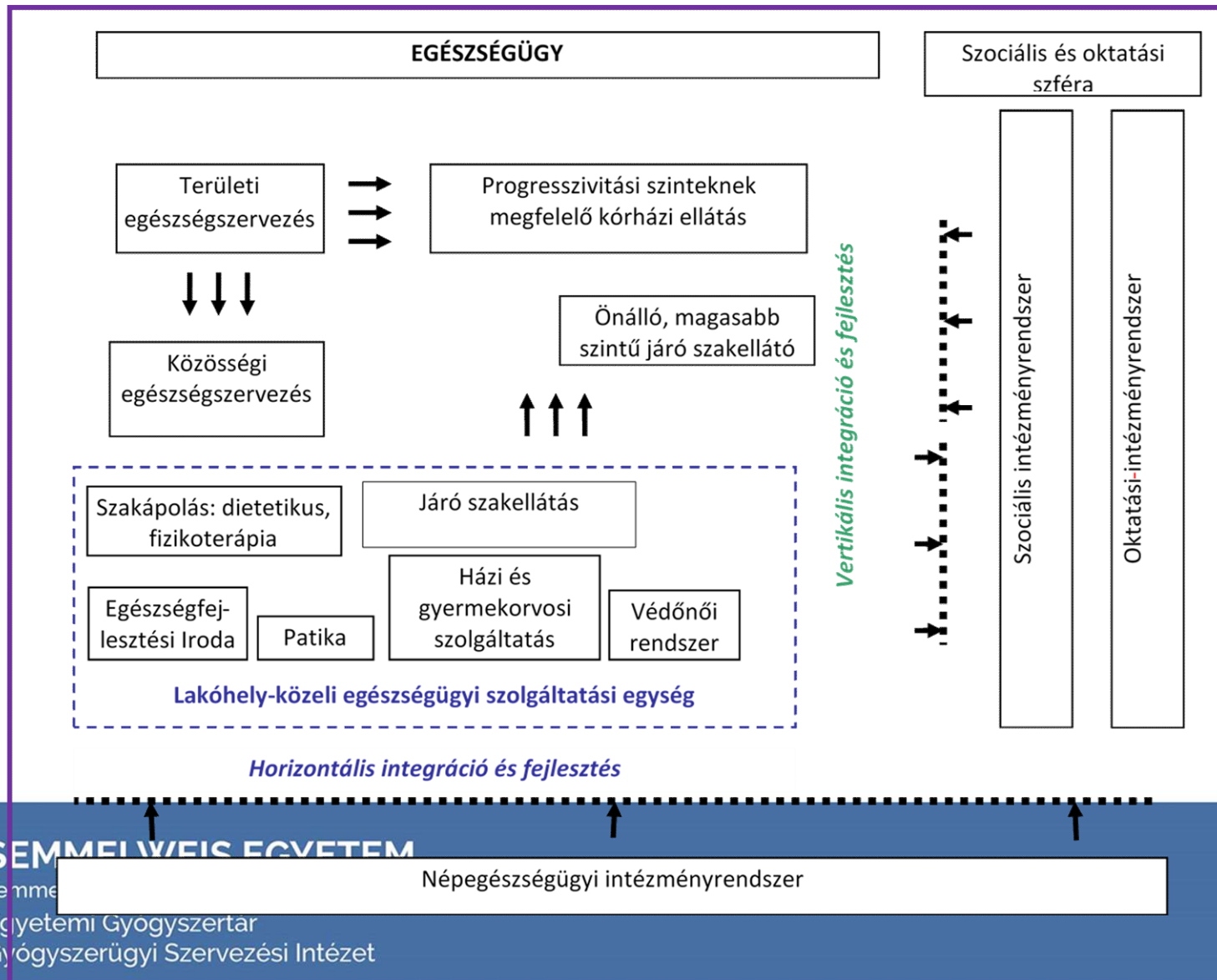
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

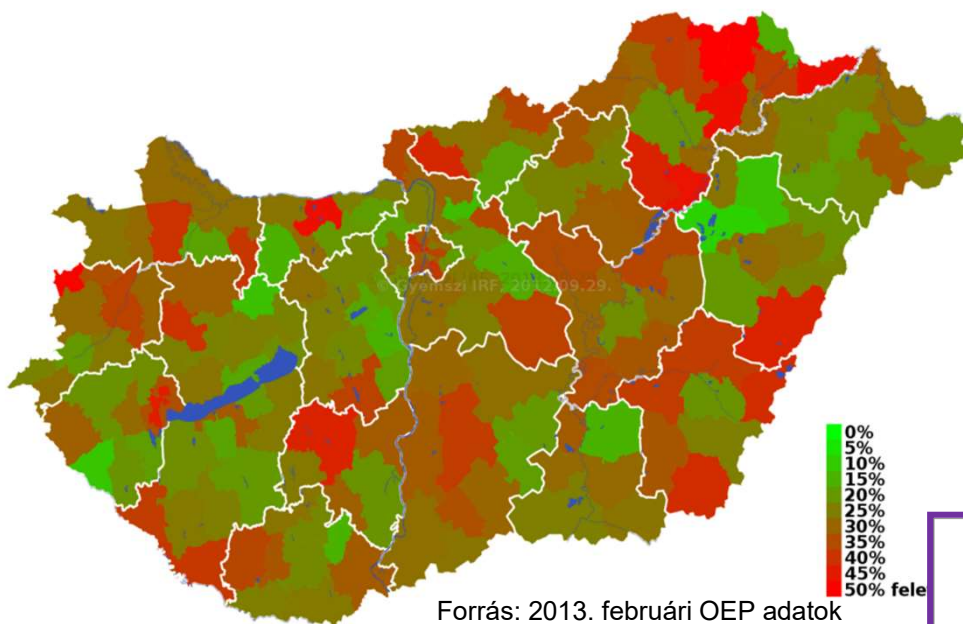
Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Lakóhely közeli egészségszolgáltatás víziója

Háziorvosi praxisok

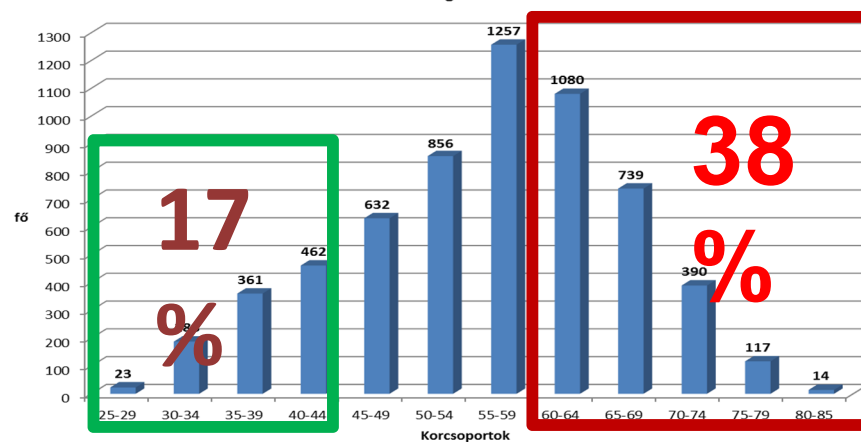
Üres praxisok aránya (új orvosok belépése nélkül), 2018

Forrás: 2013. februári OEP adatok alapján GYEMSZI IRF.

Életkor szerinti megoszlás (házi orvos)

2014. augusztus

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

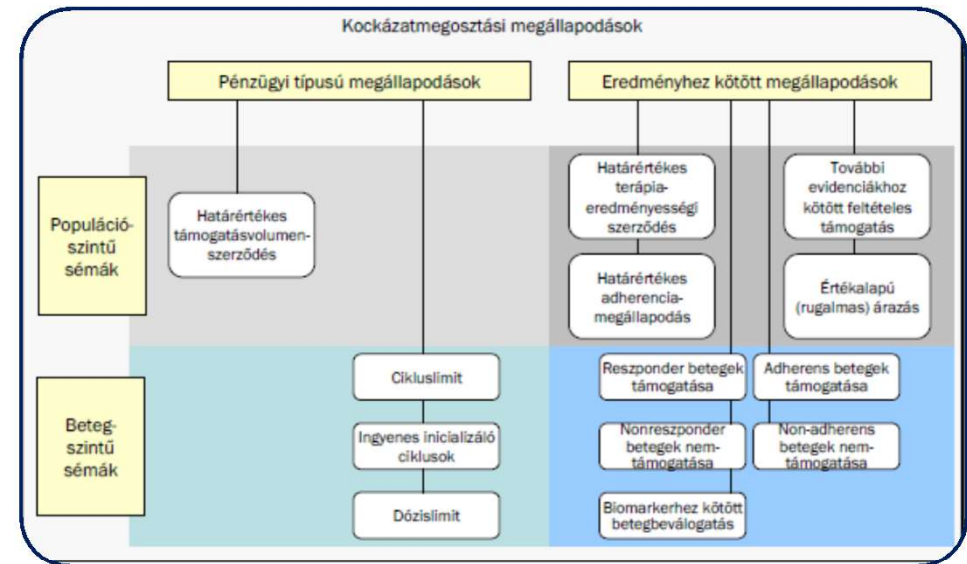
Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Fenntarthatóság, finanszírozási kockázatmegosztási technikák

- Magasvérnyomás betegség (2014)
  - 2 798 990 fő
  - 28 784 118 581 Ft támogatás
  - 10 263 Ft/fő támogatás
- Myeloid leukaemia (2014)
  - 3 375 fő
  - 8 662 258 631 Ft támogatás
  - 2 566 595 Ft/fő támogatás
- max. egy főre jutó egyedi mélt. (2014)
  - 90 090 000 Ft
- Speciális orphan gyógyszerek (2014)
  - 92 500 000 Ft/fő támogatás
- Nagyértékű terápiáknál eredményesség alapú megállapodás

A gyártó biztosítja a folyamatot, vagy az ellátórendszer minősége?

Forrás: Országos Egészségbiztosítási Pénztár, 2014

SEMMEI EGYETEM

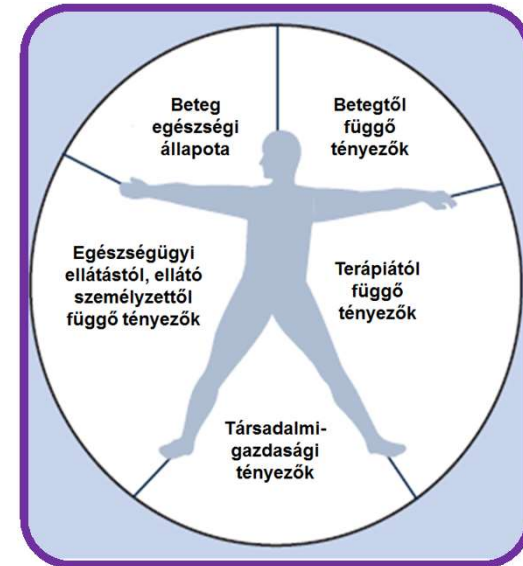
semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Hatásos-eredményes rés zárása

- klinikai vizsgálatok hatásossága vs valós életben mért eredmények
- eltérések háttere
  - ellátórendszer teljesítménye, minősége, megfelelősége
  - beteg-együttműködés, health-literacy
- hazai példák
  - szakmai irányelvek, és finanszírozási protokollok
  - egyéb beteg-educációs programok
    - működtetői, finanszírozási kérdések
  - analóg inzulin támogatási rendszere 2-es típusú cukorbetegség esetében

Milyen Magyarországon az emberek egészségértési szintje?

Egy nemzetközi kutatási program folytatásaként 2015-ben végzett, országos felmérés* alapján elmondható, hogy:

Minden második embernek problémás az egészségértése Magyarországon!

*A Health Literacy Survey EU kutatás folytatásaként (HLSEU Consortium – hosted by the Maastricht University), a Scinapsis Placutató és Tanácsadó Kft. által 2015. május-júniusban országos 1008 fős reprezentatív mintán végzett kutatás, melynek magyar megvalósítását az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete (AIPM) tette lehetővé.

OKOS GYÓGYSZEREK, ÚJ ESÉLYEK.

OKOS GYÓGYSZEREK, ÚJ ESÉLYEK.

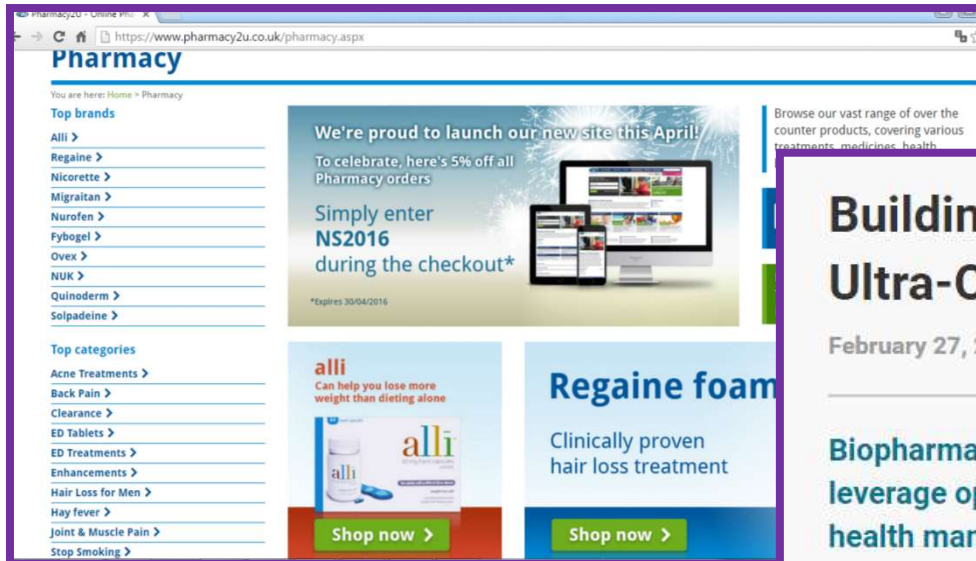
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Nemzetközi baljós irányok

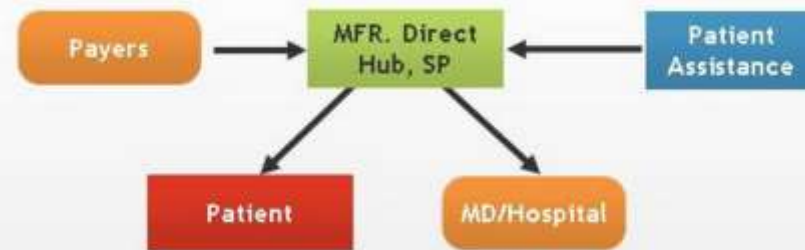

Building an Alternative Distribution Model for Ultra-Orphan Diseases

February 27, 2009

Biopharmaceutical manufacturers turn to a direct-distribution model to leverage opportunities for cost-effective drug delivery and personalized health management services

Penny Bemus,

- Processing initial prescription, including counseling
- Overnight shipment of product direct to patients
- Clinical support from registered nurses

Egyetemi Gyógyszertár
Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Kell-e változtatni?

És ha igen, hogyan?

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Melyek a leggyakrabban elhangzó akadályok (van még más?)

- Nincs rá idő a gyógyszerertárban
- Nem lehet megoldani, hogy mindig gyógyszerész expediáljon
- Nem is igénylik a betegek
- Amúgy sem fizetnek érte
- Mit szólnak ehhez a házi orvosok
- Nincs jogom ilyen tevékenységet végezni

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Oldjuk fel az akadályokat játék!!!

Kiscsoportokban feladat ezen akadályok kezelésére javaslattétel (csoportokban!)

1. Nincs rá idő a gyógyszerárban
2. Nem lehet megoldani, hogy mindig gyógyszerész expediáljon
3. Nem is igénylik a betegek
4. Amúgy sem fizetnek érte
5. Nincs jogom ilyen tevékenységet végezni
6. Mit szólnak ehhez a háziorvosok

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Hogyan teremtsünk kapcsolatot a háziorvossal, háziorvosokkal

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

1. Az orvos-gyógyszerész együttműködés javítja a kezelési eredményeket

- Vizsgálat célja
  - A gyógyszerész-orvos együttműködést felmérő (PPCI) 14 kérdéses zárt kérdőív szenzitivitás és kritérium validitás vizsgálata
- Vizsgálat formája
  - Nem vak, randomizált,
  - nem kontrollált hipertóniás betegek
  - 6 intervenciós, 6 kontroll gyógyszertár, 25 gyógyszerész, 81 orvos-103 betege
  - A gyógyszerészek kezdetkor, és 3 hónap múlva kitöltötték a PPCI-t
- Eredmények
  - Emelkedett pontérték az intervenciós csoportban a megbízhatóságban, feladatkör specifikálásban, kapcsolat kezdeményezésben
  - Az együttműködés javulása pozitívan korrelált vérnyomás értékek csökkenésével

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Forrás: A. J. Zillich, J.L. Milchak. B.L. Carter. W.R. Doucette. Utility of a questionnaire to measure physician-pharmacist collaborative relationships. J Am Pharm Assoc. 2006; 46(4)453-458.

2. Orvosok Világszövetségének állásfoglalása az orvosok és gyógyszerészek munkakapcsolatáról a gyógyszeres terápiában (részletek)

- 2. pont ”...az orvosoknak és gyógyszerészeknek egymást kiegészítő és támogató felelőssége van abban, hogy a betegek optimális gyógyszeres terápiában részesüljenek. Ez a két szakma közötti kommunikációval, bizalommal, és egymás kompetenciáinak kölcsönös elismerésével érhető el... Ebben a gyógyszerész feladata, hogy a **gyógyszerek helyes használatára, beteggyüttműködés fokozására, helyes adagolásra, gyógyszerzedéssel kapcsolatos figyelmeztetésekre, tárolásra hívja fel a beteg figyelmét.**”
- 14.pont - gyógyszereléssel kapcsolatos teljes információ biztosítása
- 15.pont – gyógyszerrendelés szakmai kontrollja (interakció, allergiás reakciók, mellékhatások, figyelmeztetések stb.), referálása
- 16. pont – gyógyszerelési problémák megbeszélése, referálása
- 17.pont – OTC termékkörért vállalt felelősség, szükség esetén orvoshoz irányítás
- 19. pont – népegészségügyi területeken való részvétel

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

World Medical Association Statement on the Working Relationship between Physicians and Pharmacists in Medicinal Therapy.

<http://www.wma.net/e/policy/m33.htm>

3. Orvos-gyógyszerész együttműködés modellje

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.1. Lehetőségek és akadályok az együttműködésben I.

- Szükséges feltételek
  - Idő az együttműködésre
  - Területi közelség
  - Megfelelő klinikai ismeret
  - Fogadókészség az együttműködésre
  - Egymás szakmája iránti érdeklődés
  - Betegekkel kapcsolatos ügyek megvitatása
  - Egymás iránti tisztelet
  - Egymás kompetenciáiban való bizalom

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.1. Lehetőségek és akadályok az együttműködésben II.

- Leggyakoribb akadályok
  - Előítélet, határ
  - Kommunikációs hiányosságok
  - Hatalmi kérdések
  - Bizalomhiány a másik kompetenciájában
  - Egymástól távol eső intézmények

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

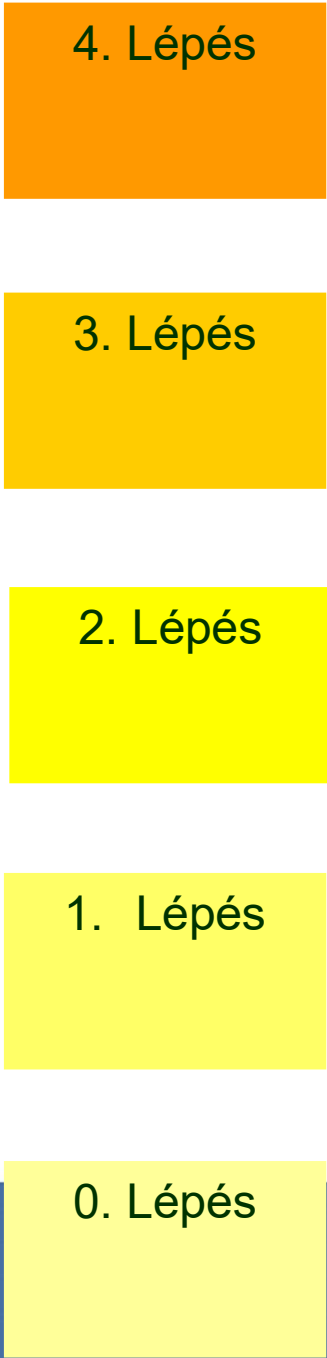
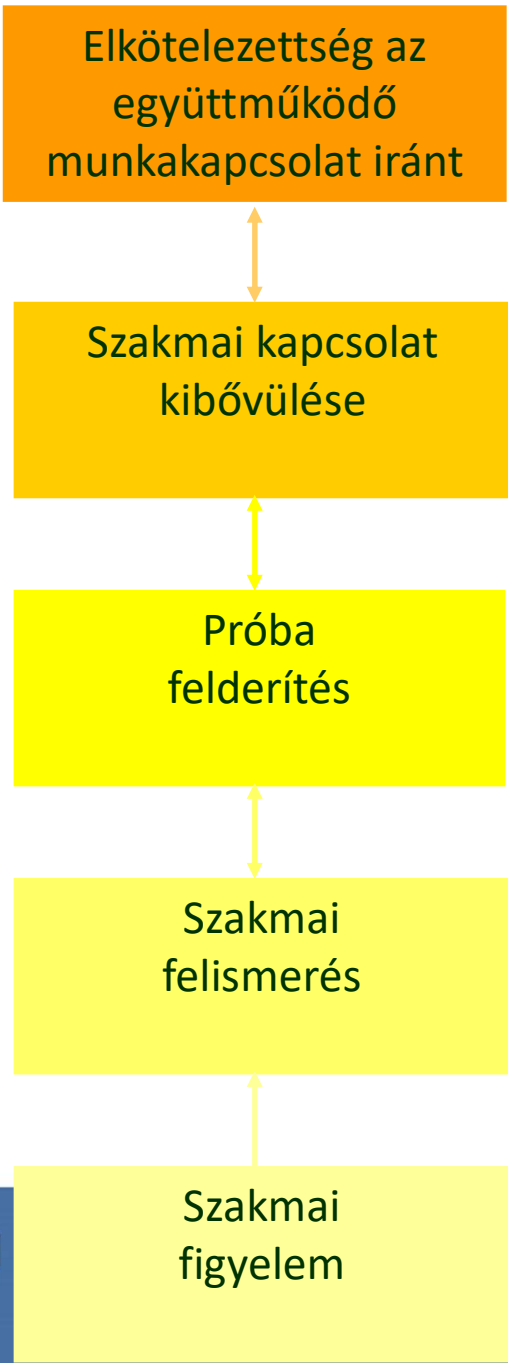
Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

Személyes jellemvonások

Környezeti jellegzetességek

Kapcsolati jellegzetességek

3.2. Példa az antikoaguláns gyógyszerészi gondozási szolgáltatás bevezetésére

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

O. Lépés – szakmai figyelem

- Példák
  - Gyógyszerész kijavítja a recepten a hibákat
  - Interakcióra, vagy adagolási problémára felhívja az orvos figyelmét
  - Gyógyszerfelírással kapcsolatos kérdésre válaszol
- Orvos-gyógyszerész kapcsolat minimális
- Kapcsolatra jellemző
  - Egyenkénti esetek
  - Rövid ideig tart, nem építi a hosszú-távú kapcsolatot

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

1. Lépés – szakmai felismerés I.

- Példa
  - Gyógyszerész valamilyen új szolgáltatást szeretne elindítani (vércukormérés, vérnyomásmérés, antikoag. szolg. stb.), ehhez szükség van a háziorvos támogatására is. Az orvos nem látja ennek hasznát a saját praxisában, és az együttműködés kialakításában.
- Egyoldalú orvos-gyógyszerész kapcsolat, jellemzően a gyógyszerész a kezdeményező
- Orvos igényeinek felmérése
- Orvosnak szakmai forrást biztosítani
  - Új gyógyszerekről információ
  - Beteg adherenciáról információ stb.
  - A pozitív hatásokra az orvos hozzáállása változik

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

1. Lépés – szakmai felismerés II.

- A kapcsolatépítés lehetőségei
  - Célirányos kommunikáció az orvossal a lehetséges együttműködésről
  - Meghatározni azokat a gyógyszerészi szolgáltatásokat, melyek hasznosak lehetnek az orvosnak, és a betegigényeket is kielégítik
  - Megbeszélni ezeket az orvossal, hogy meg lehessen ítélni a hozzáállását
  - Finomítani a kivitelezésen, hogy az igényeknek megfeleljen
  - Újabb személyes találkozás (ok), a kapcsolatépítés céljából

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

2. Lépés – Próba, felderítés I.

- Példa:
  - Az orvos úgy dönt, hogy 1-1 betegének ajánlja a gyógyszerészi szolgáltatást (gyógyszerterápiás monitorozást)
- Az orvos bizalmat ad a gyógyszerésznek
- Teszteli a gyógyszerész szakmaiságát, megbízhatóságát
- Normák, és elvárások, felelősségi korlátok kifejlődése
- Ez javíthatja, és ronthatja is a kapcsolatot
  - Direkt kommunikáció az orvossal a félreértések elkerülése miatt

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

2. Lépés – Próba, felderítés II.

- **Kapcsolatépítés lehetőségei**
  - Az orvosnak készített ajánlások jó minősége
  - Az orvosi visszajelzések facilitálása
  - A terápiás ajánlások eredményének dokumentálása
  - A megfelelő kommunikációs csatorna meghatározása az orvossal (telefon, fax, email, rövid összefoglalók)

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3. Lépés – szakmai kapcsolat kibővülése I.

- A kommunikáció kétirányúvá válik
- Finomhangolása a normáknak, felelősségi korlátoknak
- A gyógyszerészi kompetencia meghatározása, elismerése
  - Érezhető az orvosi visszajelzésekben
- Lehetőség a szolgáltatások egyes elemeinek újradefiniálására
- Konfliktus kezelés mechanizmusa

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3. Lépés – szakmai kapcsolat kibővülése II.

- Kapcsolatépítés lehetőségei
  - A gyógyszerészi szolgáltatások eredményeinek megbeszélése
  - Azonos magas színvonalú gondozás biztosítása a betegeknek
    - Magas szintű klinikai tudás
  - Személyes találkozások fontossága
  - Az esetleges problémák azonosítása, és közös megoldások megtalálása

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4. Lépés - Elkötelezettség az együttműködő munkakapcsolat iránt

- Az orvos úgy gondolja, hogy a gyógyszerésszel kapcsolatos szakmai együttműködés rizikója, jelentősen kisebb, mint a szolgáltatás praxisához hozzáadott értéke
  - Magas ráfordítási szint
  - Viszonylag hosszabb ideje, azonos színvonalú szolgáltatás
- Az orvos megbízik a gyógyszerész javaslataiban
- Az orvos folyamatosan tájékoztatja a gyógyszerészt a beteg releváns adatairól
- Folyamatos személyes kapcsolattartás
- Megosztott felelősség a beteg optimális terápiás eredményeinek elérésében

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.3. A modellt befolyásoló jellegzetességek

- Személyes jellemvonások
- Környezeti jellegzetességek
- Kapcsolati jellegzetességek

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.3.1. Személyes jellemvonások

- Oktatás
  - Volt-e az oktatásban interdiszciplináris megközelítés
- Kor
  - Idősebbek kevésbé nyitottak az együttműködésre
- Specialista – háziorvos
  - A háziorvos – gyógyszerész kapcsolat egymásra utaltsága
  - Specialista igénye a szűk területén kívül eső gyógysz.infokra
- Praxis jellegzetességei
  - Csoportpraxis – egyéni praxis
  - Egyéni praxisban nagyobb igény lehet más szakmával való együttműködésre
- Csapatmunka ismerete
  - Már dolgozott csapatban (kórházból jött orvos), jobban igényli a gyógyszerészi segítséget
- Orvosi szemlélet
  - Ha az orvos szerinti is az interdiszciplináris megközelítés a beteg javát szolgálja
- Változási hajlam
  - Az egészségügyi ellátás átstrukturálódásából adódó változásokra nyitott

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.3.2. Környezeti jellegzetességek

- Szervezeti felépítés
  - Azonos intézmény (kórház)
  - Háziiorvosi praxis – közforgalmú gyógyszertár
  - Interdiszciplinaritás – multidiszciplinaritás
- Beteg anyag
  - Azonos beteganyag – különböző beteganyag
- Praxisok közelsége
- A kapcsolat gyakorisága
  - Minél több szakmai kapcsolat van orvos és gyógyszerész között, annál könnyebben építhető ki a kapcsolat
- Kapcsolat típusa
  - Beteggondozási irányultság, hogy a kompetenciákban a bizalom kifejlődjön
  - Múltbeli kapcsolatok eredményessége

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.3.3. Kapcsolati jellegzetességek I.

- Egyenkénti – hosszú távú
- Figyelemfelkeltő
- Kommunikáció
  - Nyitott, kétirányú,
  - csatorna megválasztása
    - Személyes
    - Telefonon
    - Fax, email
  - frekvencia
- erőviszonyok
  - Egymásra való hatás erőssége
  - korrekt egyensúly kialakítása
  - Minél kiegyenlítettebbek az erőviszonyok valószínűsíthető az együttműködés

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

3.3.3. Kapcsolati jellegzetességek II.

- Norma meghatározás
  - Gyógyszerészi ajánlások elfogadottságának változása
  - Kölcsönösség, szolidaritás
- Elvárás fejlődése
  - Ahogy a szakemberek elkezdnek információkat megosztani egymás között, ezáltal változnak az elvárásaik a másik képességeiről, kompetenciáiról.
- Teljesítmény vizsgálat
  - A kapcsolat értéke, elégedettség a kapcsolattal, bizalom a másik szakemberben
- Konfliktuskezelés
  - Megfelelő forma megtalálása a konfliktus kezelésére

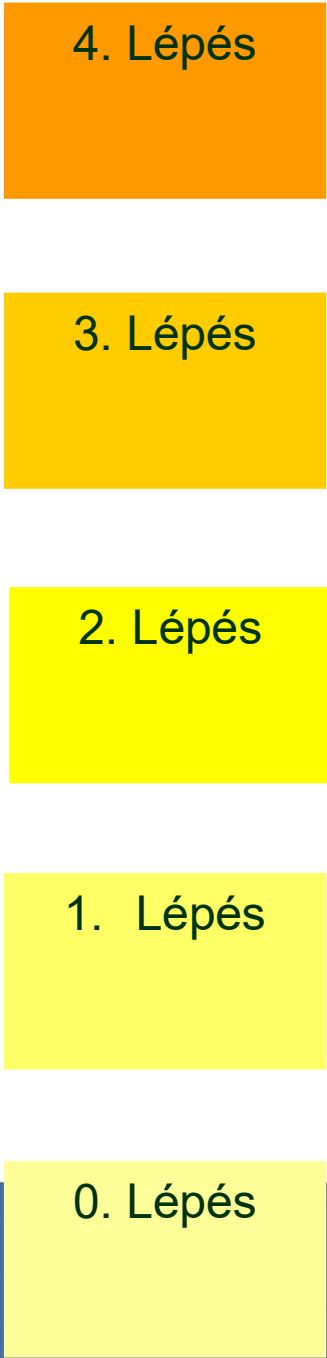
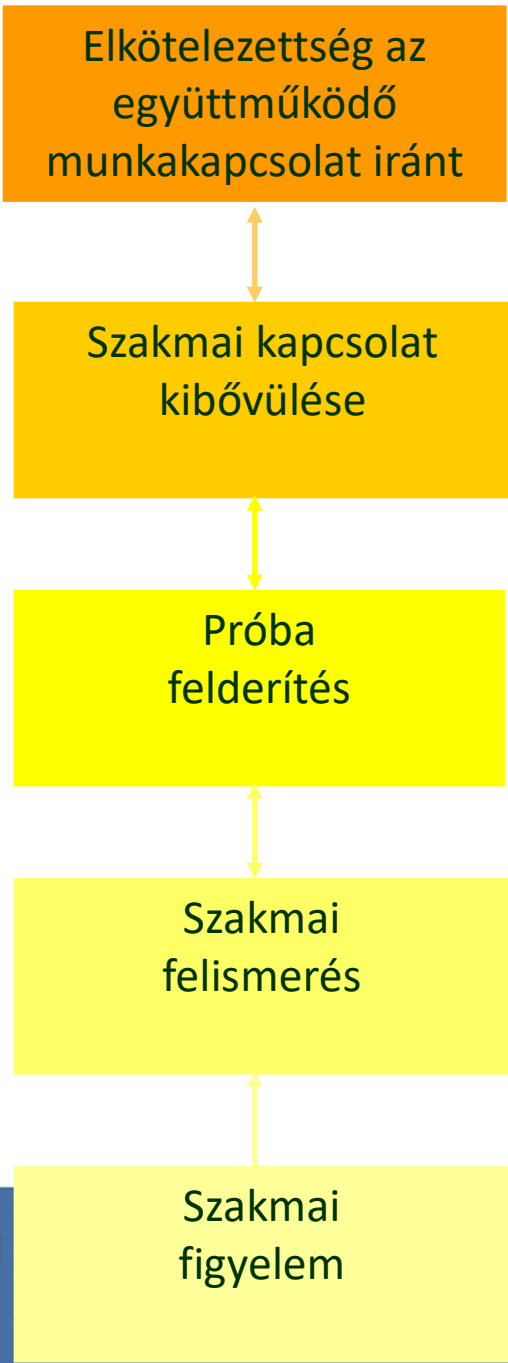

Személyes jellemvonások

Környezeti jellegzetességek

Kapcsolati jellegzetességek

A gyógyszerész-orvos együttműködést felmérő kérdőív

A kérdőív egyes kérdéseire 1-7.-ig terjedő skálán kell válaszolni.

1- egyáltalán nem értek egyet 7- teljesen egyetértek

Megbízhatóság

1. Az orvos hitelt érdemlő.
2. Megbízom az orvosban.
3. Számíthatok az orvosra abban amit mond.
4. A kommunikáció köztem és az orvos között kétirányú.
5. Szándékozom az orvossal közösen dolgozni.
6. Az orvossal való kapcsolatomban, nyitott kommunikációként értelmezhető.

Feladatkör specifikálás

7. Az orvossal folytatunk megbeszéléseket arról, hogy mi a feladatom a gyógyszerterápiás kérdésekben.
8. Az orvos és én kölcsönösen egymásra vagyunk utalva a beteggondozás terén.
9. Az orvossal meg fogjuk oldani, hogy mi a felelősségem a gyógyszerterápiás kérdésekben.
10. A gyógyszertár működtetéséhez, legalább annyira szüksége van az orvosra, mint az orvosnak rám.
11. Legalább annyira függök az orvostól, mint az orvos tőlem.

Kapcsolat kezdeményezés

12. Időt töltök azzal, hogy megtanuljam, hogyan segíthetek az orvosnak, hogy jobb szolgáltatást tudjon biztosítani.
13. Érdeklődöm az iránt, hogy hogyan segíthetem az orvost abban, hogy jobb legyen a betegellátás.
14. Információval szolgálok az orvosnak egyes betegekkel kapcsolatban.

S Alan J. Zillich; Jessica L. Milchak; Barry L. Carter; William R. Doucette. Utility of a Questionnaire to Measure
se Physician-Pharmacist Collaborative Relationships. Am Pharm Assoc. 2006;46(4):453-458. Appendix:
Eg Physician/Pharmacist Collaboration Instrument (PPCI) Items (Pharmacist Perspective)
Gy

Hazai példa?

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

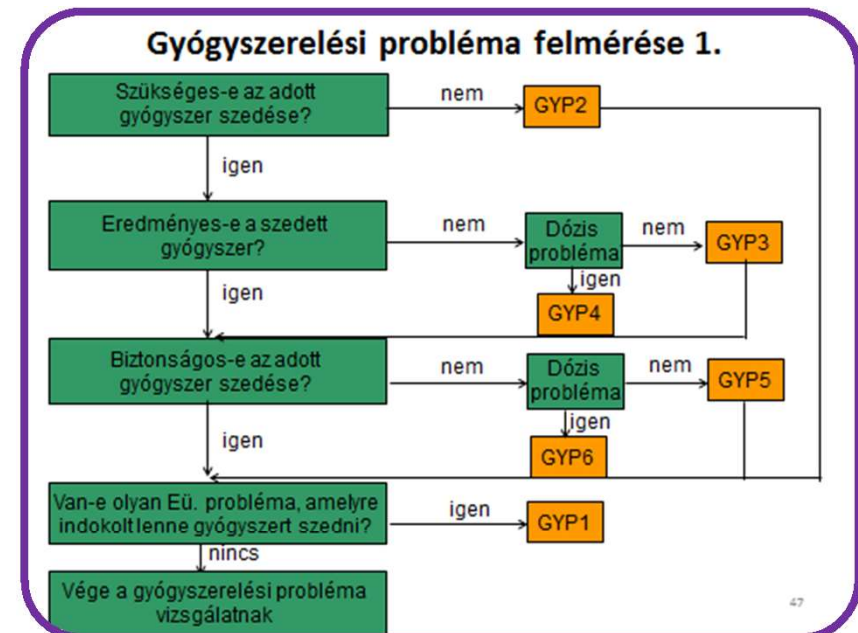
Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4. Gyógyszerész-háziorvos együttműködés

- Képzési elem
  - 2x6x45 perc
    - Alapszintű gyógyszerészi gondozási protokoll
    - Gyógyszerelési intervenciók
    - Háziorvosi együttműködés, kommunikáció
- Szakmai anyagok
  - Meglévő szakmai protokollok implementációja
- Medikártya
- Beteggyüttműködés és gyógyszerismeret

SZEBB

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.1. Gyógyszerész-háziorvos együttműködés

- Cél:
  - Több, mint 5 gyógyszert szedő betegek eredményes és biztonságos gyógyszerelésének elérése (folyamatosan szedett gyógyszerek, polifarmácia), mindez háziiorvosi együttműködéssel!
- elemek:
  - a gyógyszerelés nyomon követése,
  - gyógyszerelési problémák feltárása,
  - együttműködő-készség feltárása és javítása,
  - gyógyszerismeret feltárása és javítása,
  - probléma esetén együttműködés és konzultáció a háziorvossal.

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

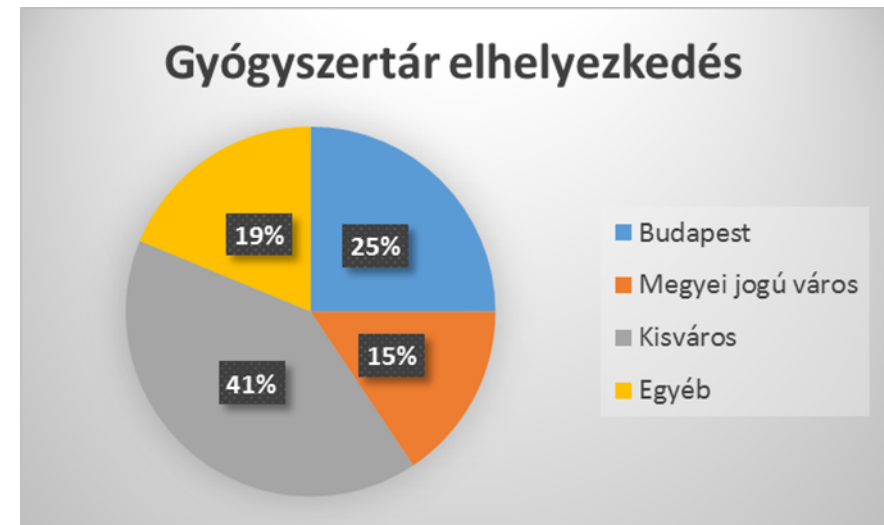

Nyomon követési, beteg adatlap

Gyógyszertár:		Gyógyszerész:		Beteg kódszáma:		Nem:		Kor:	
Beteg adatak			Háziorvos adatak			kezdő és utolsó állapot felmérés			
Név		Név		Beteg-együtműködés	pont	Első alkalom észrevételek:			
Cím		Cím		Gyógyszerismeret	%				
Elérhetőség (telefon, email)		Elérhetőség (telefon, email)		Beteg-együtműködés	pont	Utolsó alkalom észrevételek:			
Allergia:				Gyógyszerismeret	%				
Szedett gyógyszerek (vényköteles, vény nélküli) és egyéb termékek				Gyógyszerész-beteg találkozás (időpontokkal)					
Gyógyszer neve, adagolása	Mióta szedi?	Milyen betegsége?		Dátum:					
				GYP					
				OK					
				Intervenció					
				Eredmény					

4.2.1. Eredmények (2016)

- 66 szakgyógyszerész-jelölt
- 66 gyógyszertár
  - Átlagos nyitvatartási idő: 54 óra/hét
  - Expediáló helyek száma: 2,8/gyógyszertár
  - Gyógyszerészek száma: 2,3/gyógyszertár
- 612 beteg

SEMMELWEIS EGYETEM

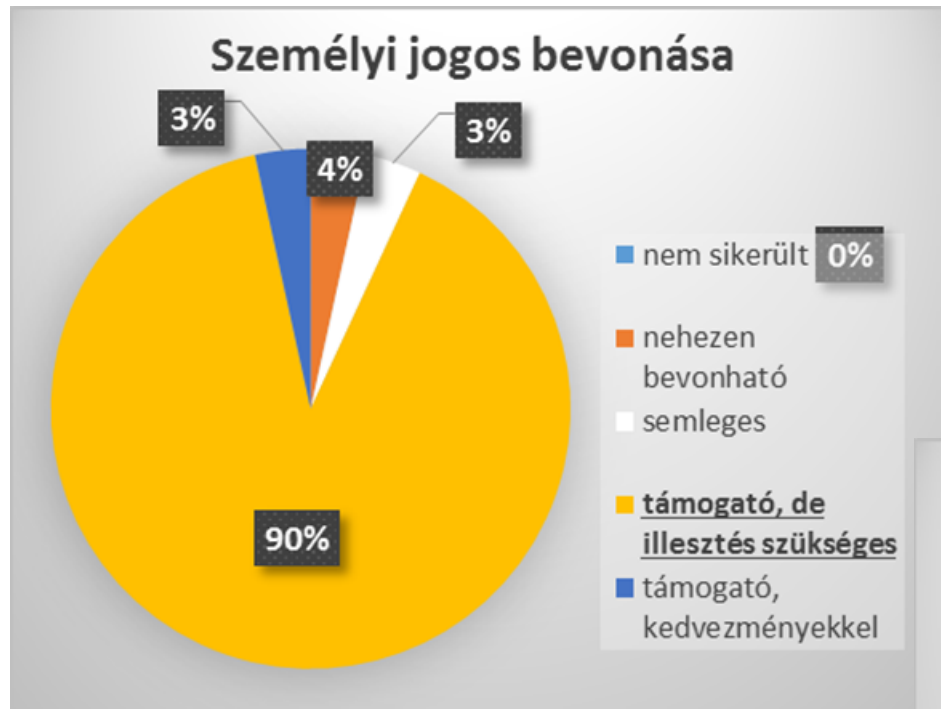
semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.2.2. Bevonás sikeressége - gyógyszerértár

SEMMELWEIS EGYETEM

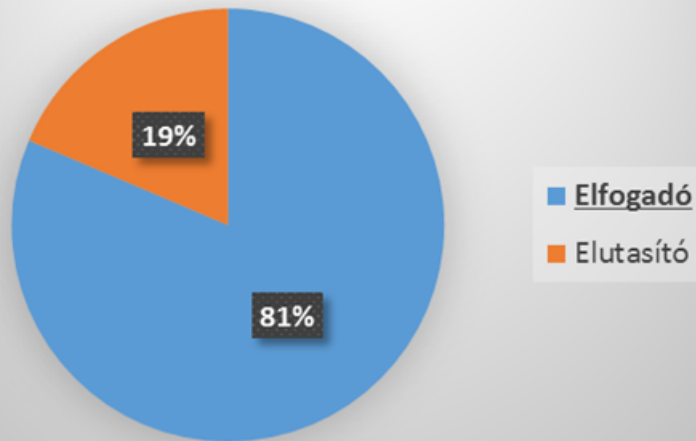
semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

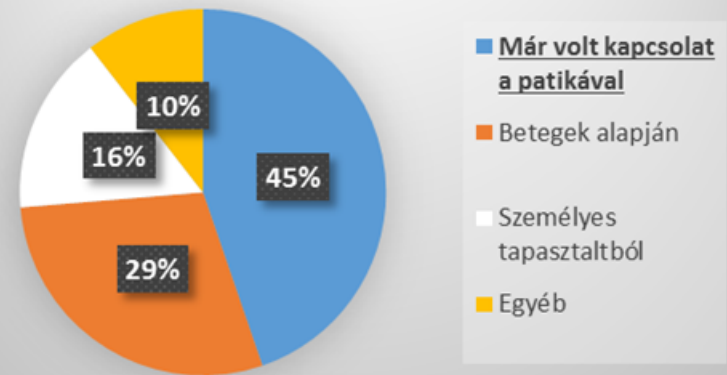
Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.2.3. Bevonás sikeressége - háziorvos

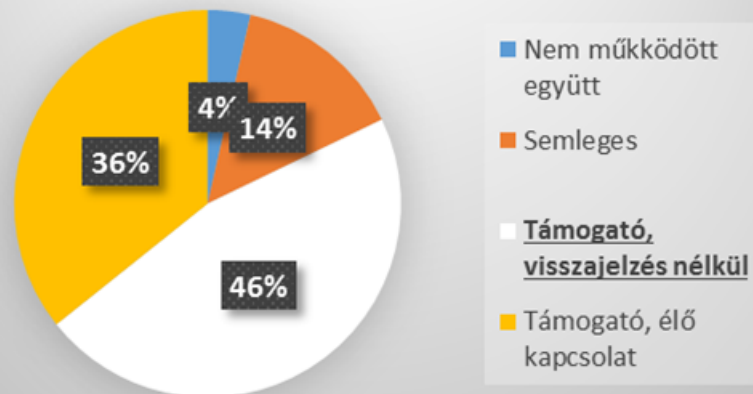
Háziorvos bevonása

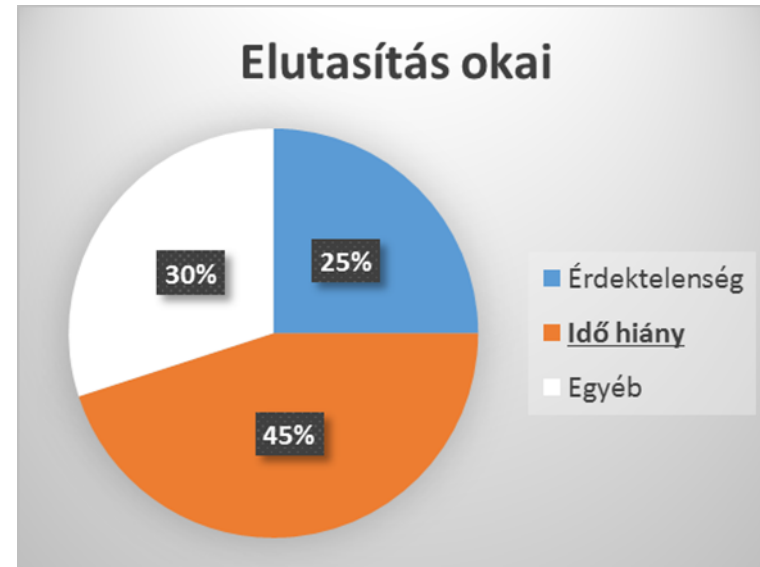
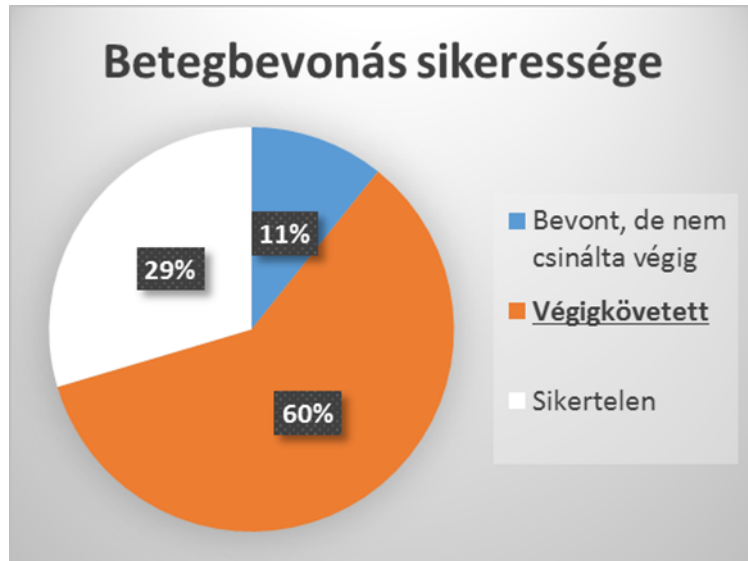
Háziorvos kiválasztásának szempontja

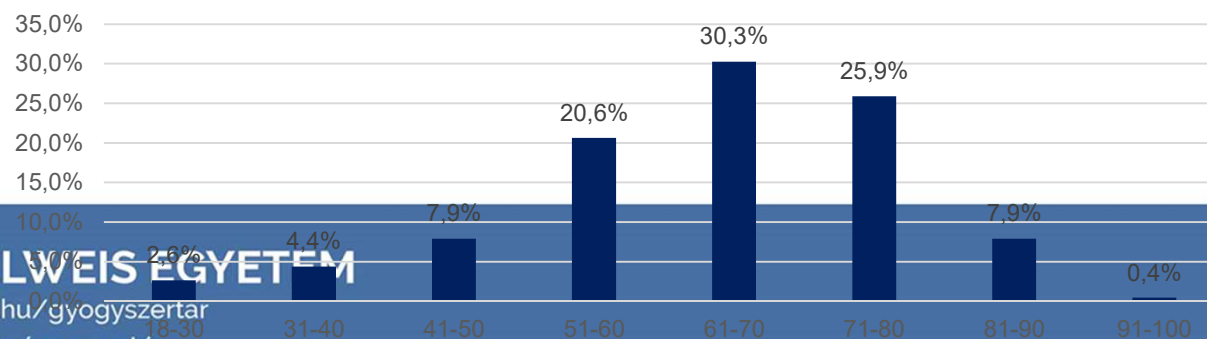
Háziorvosok együttműködése

4.2.4. Bevonás sikeressége - beteg

Bevont betegek életkor eloszlása

SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszerter

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.2.5. gyógyszerelési nyomonkövetés eredmények

- Átlagos nyomonkövetési idő: 78 nap
(kb. 2,5 hónap)
- Első alkalom átlagos időtartama: 25 perc
- Későbbi alkalmak átlagos időtartama: 15 perc
- Átlagos feltárt gyógyszerelési probléma: 0,99/beteg
- Betegegyüttműködés javulás: 9,0%
(MMAS-8 kérdőív alapján)
- Gyógyszerelési ismeretek, tájékozottság javulása:
30%

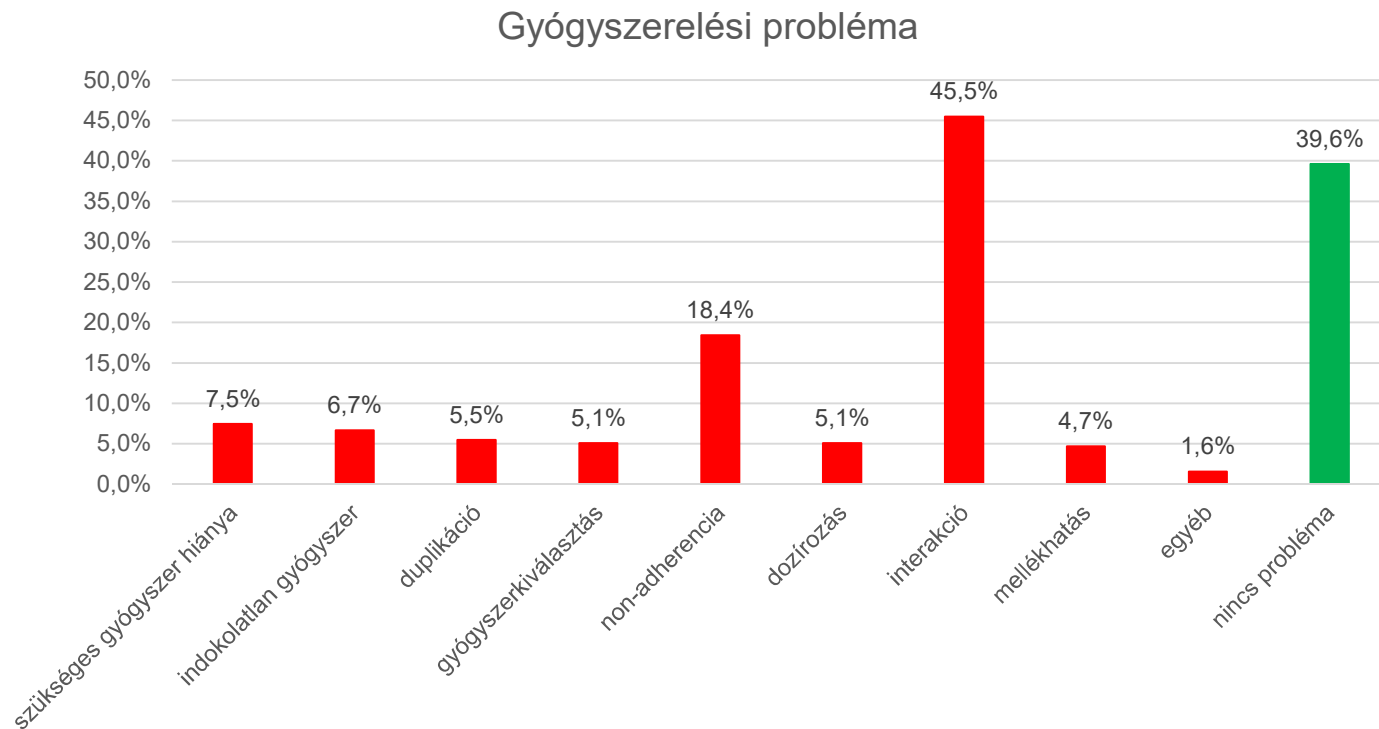
SEMMEI EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.2.5. gyógyszerelési probléma eredmények I.

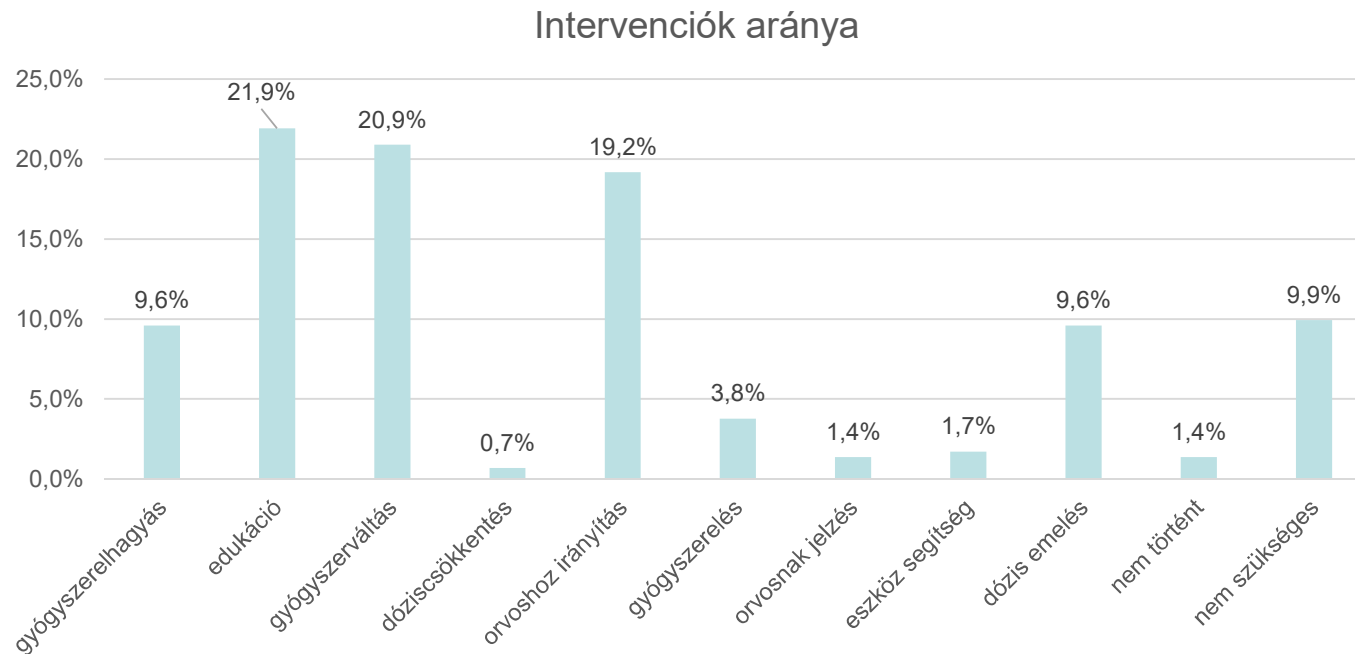
SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

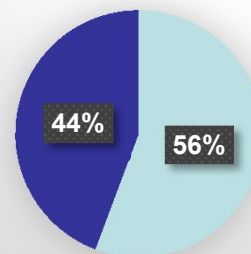
Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet

4.2.5. gyógyszerelési probléma eredmények II.

Egyeztetés történt az orvossal?

igen
nem

4.2.6. Főbb akadályok

BETEG:

- „bizalomhiány”
- „a gondozás orvosi feladata”
- „nemtörődömség”
- „nem tudják, mi a gyógyszerész feladata”
- „időhiány”

GYÓGYSZERÉSZ:

- „időhiány, sok feladat”

GYÓGYSZERTÁR:

- „elkülönített helyiség hiánya”
- „nagy betegforgalom, nincs idő”
- „több ember kell”
- „nem éri meg gondozást végzőt alkalmazni”

HÁZIORVOS:

- „sok dolguk van”
- „gyógyszerészek lenézése”
- „egységes számítógépes rendszer”
- „Gondozási tevékenység ismeretlen”

Domine, quo vadis?

SEMMELWEIS EGYETEM

semmelweis.hu/gyogyszertar

Egyetemi Gyógyszertár

Gyógyszerügyi Szervezési Intézet